

AZAZIA HENRICI,
NIEUWE SOORT DER SICULINA
(LEPIDOPTERA HETEROCERA)

BESCHREVEN DOOR

P. C. T. SNELLEN,

AFGEBEELD DOOR

Dr. J. VAN LEEUWEN Jr.

(Pl. 1, fig. 1).

In het *Tijdschrift voor Entomologie*, deel XX (1876—1877), p. 28, is een nachtvlinder van Java door mij beschreven en op pl. 2, fig. 15 *a—c* afgebeeld onder den naam van *Thermesioides*, die ik voorloopig tot het Noctuiden-genus *Homodes* Guenée bracht. Later is door den heer A. G. Butler (*Proc. Zool. Soc. of Lond.* 1880, p. 680) medegedeeld, dat die soort de *Thermesia? reticulata* is van Walker's Catalogus 33, p. 1062. Met de origineelen van Walker voor zich, kon hij dit, bij vergelijking met mijne beschrijving en eenigszins geholpen door de (middelmattige) afbeelding, gemakkelijker uitmaken dan ik, het bekende gehalte van Walker's beschrijvingen in aanmerking genomen.

Sedert ben ik tot de overtuiging gekomen, dat mijne *Thermesioides* geene echte Noctuide is. Het bijzondere verloop van ader 8 der achtervleugels, die voorbij de sluiting der zeer korte middencel, ader 7 door eene bocht sterk nadert, het ontbreken der bijoogen en de geheel ongesteelde aderen der voorvleugels, doen mij haar thans

onder de familie der Siculina Guenée (zie ook Snellen, in *Midden-Sumatra*, Lepidoptera, p. 51) rangschikken. Ik moet evenwel opmerken, dat zij vrij wat nader in habitus bij de Noctuina komt dan de meer typische Siculina, zooals: *Draconia oleigutta* Feld., *Novara*, II, 2, pl. 134, f. 3, *Dr. Periphete* Cram., II, p. 54, pl. 131 G, *Belenoptera Phyllula* H.S., *Aussereur. Schmett.*, p. 76, f. 403, en zelfs nader dan *Striglina scallula* Guen., *Ann. Soc. Ent. de Fr.*, 1877, p. 283, waaraan *Thermesia? fenestrina* Feld., *Novara*, II, 2, pl. 117, f. 4, blijkbaar verwant is. Om die reden zonder ik dan ook liever de met *Thermesioides* overeenkomende soorten van het genus *Striglina* Guen. (l. c.) af, namelijk die met eene donkere dwarslijn of schaduw der bovenzijde, zonder doorschijnende vlekjes, en breng die over in een ander genus, waarvoor, naar Felder's voorbeeld de naam *Azazia* Walk. (volgens Felder, in Walker, *Catalogus*, XV, 1576) wel in aanmerking kon komen. De meer Noctuienen-achtige habitus, de stompere palpen en vleugels en, als boven vermeld, het ontbreken der doorschijnende vlekken op de voorvleugels kunnen voorloopig als generieke kenmerken gelden. Tot dit genus *Azazia* reken ik dan: *lineola* Guen, l. c. p. 284, *navigatorum* Feld., *Novara*, II, 2 pl. 117, f. 4, *australina* Guen., p. 284, *Myrtea* Drury, II, p. 4, pl. 11, f. 3, *rufitibia* Feld., l. c., pl. 117, f. 1, mijne *Thermesioides*, *Sonagara vialis* Moore, *Proc. Zool. Soc. Lond.*, 1883, p. 27, pl. VI, f. 9, benevens eene soort, waarvan de heer H. B. van Rhijn, eerste luitenant bij het Nederl. Oost-Indische Leger, in den omtrek van Fort de Kock (Sumatra's westkust) een exemplaar ving en aan Mr. H. W. de Graaf toezond. Deze had de goedheid mij dat voorwerp voor mijne collectie te schenken, en ik voldoe hierbij aan zijnen wensch om de soort te publiceeren, zoo zij nieuw mocht zijn. Zij komt mij inderdaad voor in dat geval te verkeeren. Ik benoem haar naar een der voornamen van den heer van Rhijn.

Azazia Henrici onderscheidt zich door de grootte, de levendige kleur van vleugelgrond en teekening van *Thermesioides*, *vialis* en *lineola*, waarmede zij anders door de scherp uitgedrukte booglijn der bovenzijde het meest overeenkomt, van *navigatorum* en *Myrtea*

door de aanwezigheid der vermelde, bij deze beide soorten ontbrekende dwarslijn, van *rufitibia* bovendien nog door de heldere, bij die soort vuil leemgele kleur. Het naast is *Henrici* misschien nog verwant aan *australina* Guen., doch deze heeft volgens Guenée slechts de grootte van *lineola* (25 mm. vlucht), terwijl *Henrici* 35 mm. haalt. Vervolgens zijn de vleugels stomper, is de grondkleur niet levendig en glanzig steenrood en houdt de dwarslijn der voorvleugels niet bij de middencel op. De overige verschilpunten komen mij minder belangrijk voor.

Vlucht 35 mm. Een ♂. Sprieten (naar een gedeelte van den rechterspriet te oordeelen) draadvormig, ter lengte van de breedte der schaft fijn en gelijkmatig bewimperd. Palpen half zoo breed als de oogen, opgericht, niet boven den schedel uitstekende, glad beschubd, met kort, stomp eindlid. Zij zijn evenals de kop, de thorax en het achterlijf, levendig licht saffraan-, bijna goudgeel, zeer helder saffraankleurig geelrood getint. Staartpluim kort, stomp, okergeel.

Vleugels regelmatig gevormd, de voorvleugelpunt zeer duidelijk, doch niet omgebogen. Hoeken der achtervleugels mede duidelijk, doch stomper. Achterranden der vleugels gelijkmatig gebogen. De grondkleur van de bovenzijde is, evenals op het lijf, een levendig licht saffraangeel, en men ziet, op dezelfde wijze als bij *Thermesioides*, in de vleugelcellen overal zeer fijne, gegolfde rechtere of schuinere donkerder dwarslijntjes; deze hebben echter eene veel levendiger, geelroode kleur dan bij *Thermesioides*. Verder is eene vermiljoenroode bestuiving waar te nemen langs den voor- en binnenrand der voorvleugels en aan hunnen wortel, benevens ter wederzijde van de boog- of dwarslijn, die van $2\frac{1}{2}$ mm. vóór de punt der voorvleugels naar het midden van den binnenrand der achtervleugels loopt. De kleur dezer lijn is blauwzwart en zij is zeer scherp, schijnt echter een weinig vervloeid door de vele roode schubben, die er dicht tegenaan liggen. Verder ziet men op de achtervleugels nog eene fijne donkerbruine lijn, die van twee derden des voorrands recht op twee derden des achterrands aanloopt, doch ruim 1 mm. daarvóór tegen ader 3 stuit en dan, nog fijner wordende,

zich verliest in de roode dwarslijntjes der cellen. Op het eerste derde der voorvleugels bemerkt men nog twee vrij steile, onder den voorrand gebroken roode dwarslijnen, op hunne dwarsader een paars middenvlekje, dat zwartbruin is gerand, en de binnenrand der achtervleugels is bij het eind der booglijn een weinig paarsblauw gemengd. Franje kort, geel als de vleugels, rood bestoven.

De onderzijde is vuil bruinachtig okergeel, met sporen van de, hier grauwbrown gekleurde teekening der bovenzijde. De middenvlek der voorvleugels is echter zeer duidelijk, bijna zwart, en de voor- en binnenrand dier vleugels eenigszins glanzig, paarsachtig van tint. Franje okerbruin.

Pooten gewoon gevormd, bruingeel; alle tarsen, zoomede de aan de voorzijde met een wit vlekje geteekende voorschenen zwartbruin.

Aderstelsel als bij *Thermesioïdes*; de middencel der achtervleugels zeer kort, hunne dwarsader alleen onderaan duidelijk. Alle aderen der voorvleugels zijn ongesteeld; 4—5, 7—8 en 9—10 paarsgewijs nabij elkander ontspringende.

Snellen, P. C. T. 1888. "Aziza henrici, nieuwe soort der Siculina (Lepidoptera Heterocera)." *Tijdschrift voor entomologie* 32, 1-4.

View This Item Online: <https://www.biodiversitylibrary.org/item/40990>

Permalink: <https://www.biodiversitylibrary.org/partpdf/37086>

Holding Institution

Smithsonian Libraries and Archives

Sponsored by

Smithsonian

Copyright & Reuse

Copyright Status: NOT_IN_COPYRIGHT

This document was created from content at the **Biodiversity Heritage Library**, the world's largest open access digital library for biodiversity literature and archives. Visit BHL at <https://www.biodiversitylibrary.org>.